

# MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

1243

Na temelju članka 17. Zakona o dobrobiti životinja (»Narodne novine« broj 19/99.) ministar poljoprivrede i šumarstva donosi

## PRAVILNIK

### O UVJETIMA I NAČINU PRIJEVOZA ŽIVOTINJA

#### I. OPĆE ODREDBE

##### Članak 1.

Ovim se Pravilnikom određuju opći i posebni uvjeti za prijevoz životinja, način prijevoza, obveze prijevoznika, međunarodni prijevoz i nadzor nad provođenjem ovoga Pravilnika.

##### Članak 2.

Ovaj Pravilnik odnosi se na prijevoz:

- a) domaćih kopitara, goveda, ovaca, koza i svinja,
- b) peradi, domaćih ptica i kunića,
- c) drugih sisavaca i ptica,
- d) drugih kralježnjaka i hladnokrvnih životinja.

Ovaj Pravilnik ne odnosi se na prijevoz:

- a) koji nije u komercijalne svrhe,
- b) pojedinačnih životinja u pratnji fizičke osobe koja je odgovorna za životinju tijekom prijevoza,
- c) kućnih ljubimaca u pratnji njihovih vlasnika,
- d) od strane stočara ili uzgajivača uporabom poljoprivrednih vozila ili prijevoznih sredstava koja im pripadaju, ako zemljopisne okolnosti nalažu nekomercijalno sezonsko preseljenje određenih vrsta životinja u druga klimatska područja,
- e) na udaljenost do 50 km, računajući od početka prijevoza životinja do mjesta odredišta.

##### Članak 3.

U ovome Pravilniku pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "*prijevozno sredstvo*" - kutije, kavezi itd. te oni dijelovi cestovnih i željezničkih vozila, brodova i zrakoplova koji se koriste za utovar i prijevoz životinja, kao i kontejneri za cestovni, pomorski ili zračni prijevoz,
- b) "*prijevoz*" - svako kretanje životinja prijevoznim sredstvom, što uključuje utovar, pretovar i istovar životinja,
- c) "*mjesto odmora*" - mjesto na kojem se putovanje prekida radi odmora, hranjenja i napajanja životinja,
- d) "*mjesto pretovara*" - mjesto na kojemu se prijevoz prekida radi pretovara životinja iz jednog prijevoznog sredstva u drugo,
- e) "*mjesto polazišta*" - mjesto u kojemu su životinje prvi puta utovarene u prijevozno sredstvo ili bilo koje mjesto utovara na kojem su životinje istovarene i smještene tijekom 24 sata, napajane, hranjene te, po potrebi, njegovane, ali isključujući bilo kakvo mjesto odmora

ili pretovara. Mjesto polazišta mogu biti i sajmovi i sabirni centri, odobreni za tu djelatnost u skladu sa propisima, ako je mjesto prvog utovara životinja udaljeno manje od 50 km od sajma ili sabirnog centra ili ako su životinje, premda je udaljenost od sajma ili sabirnog centra veća od 50 km, imale razdoblje odmora u skladu sa propisima i bile napajane i hranjene prije ponovnog utovara,

f) "*mjesto odredišta*" - mjesto na kojem se životinja istovaruje iz prijevoznog sredstva, ali isključujući mjesto odmora ili mjesto pretovara,

g) "*putovanje*" - prijevoz od mjesta polazišta do mjesta odredišta,

h) "*razdoblje odmora*" - u tijeku putovanja neprekinuto razdoblje tijekom kojega se životinje ne prevoze prijevoznim sredstvom,

i) "*prijevoznik*" - svaka fizička ili pravna osoba koja prevozi životinje za svoj ili za račun druge osobe ili obavlja prijevoz osiguranjem prijevoznog sredstva za prijevoz životinja u korist treće osobe, ako je navedeni prijevoz komercijalne prirode i ako se provodi u svrhu ostvarivanja prihoda,

j) "*organizator prijevoza*" - posjednik životinja ili druga pravna ili fizička osoba koja osigurava da su prije početka prijevoza životinja osigurani svi propisani uvjeti,

k) "*plan puta*" - dokument koji mora pratiti svaku pošiljku životinja za koju je tako propisano te mora biti ispunjen u skladu s propisima,

l) "*pošiljka životinja*" - određen broj životinja iste vrste koju u domaćem ili međunarodnom prijevozu prati veterinarska svjedodžba o zdravlju i podrijetlu životinja, koje se prevoze istim prijevoznim sredstvom i dolaze iz iste države tj. dijela države,

m) "*pratitelj životinja*" - osoba koja prati životinje tijekom prijevoza, nadzire ih, hrani i napaja te u slučaju potrebe pomuže i pomaže pri porodu. Pratitelja životinja osigurava organizator prijevoza ili prijevoznik, a mora imati potrebno znanje za postupanje sa životinjama i o njezi životinja tijekom prijevoza.

## II. OPĆI UVJETI ZA PRIJEVOZ DOMAĆIH KOPITARA, GOVEDA, OVACA, KOZA I SVINJA

### Članak 4.

Ni jedna životinja ne smije se prevoziti ako nije sposobna za planirano putovanje i ako nije osigurana briga o njoj tijekom putovanja i po dolasku na odredište. Bolesne ili ozlijeđene životinje nisu sposobne za prijevoz.

Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na:

1) životinje koje su lakše ozlijeđene ili bolesne, a čiji prijevoz ne bi uzrokovao dodatne patnje,

2) životinje koje se prevoze u svrhu znanstvenog istraživanja koje je odobreno od strane nadležnih vlasti,

3) ozlijeđene ili bolesne životinje do tj. od veterinarske organizacije.

Nije dopušteno prevoziti bređe životinje za koje postoji vjerojatnost da će roditi tijekom prijevoza, životinje koje su rodile 48 sati prije puta i novorođene životinje kojima pupak nije potpuno zarastao.

Životinje koje tijekom prijevoza obole ili se ozlijede moraju se odvojiti od ostalih životinja i mora im se čim prije osigurati pomoć i veterinarska skrb, a u slučaju potrebe usmrtniti ih na način koji im neće uzrokovati nepotrebne patnje.

Može se dopustiti prijevoz životinja zbog pružanja hitne veterinarske pomoći ili u svrhu klanja iz nužde iako nisu ispunjeni zahtjevi ovoga Pravilnika, ali samo onda kada to životinjama neće prouzročiti nepotrebne patnje.

## Članak 5.

Utovar i istovar obavlja se danju, a samo iznimno noću ako je osigurana odgovarajuća rasvjeta.

Utovar i istovar životinja mora se obaviti na takav način da životinje ne budu izvrgnute nepotrebnom uznemiravanju i patnji.

Pribor za tjeranje životinja (elektrogonič) dopušteno je upotrijebiti samo u iznimnim situacijama kada se životinja neće pomaknuti i to samo kod odraslih goveda i svinja na stražnjem dijelu tijela, u trajanju ne duljem od 1 sekunde. Životinja mora pred sobom imati dovoljno prostora da se može pomaknuti naprijed.

Zabranjeno je životinje tući ili ih pritiskati na osjetljive dijelove tijela ili im pojedine dijelove tijela savijati.

Za utovar i istovar životinja mora se upotrebljavati primjerena oprema poput mostova, rampi ili prijelaza. Pod navedene opreme mora biti izrađen na način da sprječava klizanje, a oprema mora biti opremljena bočnim štitnicima. Tijekom utovara, pretovara ili istovara životinje ne mogu visjeti pomoću mehaničkih sredstava niti se smiju dizati ili vući za glavu, rogove, noge, rep ili runo. Mora se izbjegavati upotreba elektrogoniča u onoj mjeri u kojoj je to moguće.

## Članak 6.

Rampe za utovar i istovar životinja moraju biti napravljene tako da ne dolazi do klizanja i ispadanja životinja. Rampe moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

Vrsta životinja stepenice	Nagib rampe	Visina stranica Udaljenost između vrha ograde (od tla do vrha rampe) rampe i prijevoznog srestva	Visina pojedine
			GOVEDA
Telad cm	ne veći od 20ř ne više od 3 cm	ne manje od 1 m	ne više od 12
Odrasla goveda cm	ne veći od 20ř ne više od 3 cm	ne manje od 1,6 m	ne više od 25
			OVCE I KOZE
Janjad i jarad cm	ne veći od 30ř ne više od 1,5 cm	ne manje od 1,3 m	manje od 12
Odrasle ovce i koze cm	ne veći od 30ř ne više od 1,5 cm	ne manje od 1,3 m	ne više od 12
SVINJE			
Prasad za prasad do 30kg	ne veći od 20ř ne više od 1,5 cm	ne manje od 90c m	manje od 12cm
Odrasle svinje cm	ne veći od 20ř ne više od 1,5 cm	ne manje od 90c m	ne više od 12
KONJI			
Konji cm	ne veći od 20ř ne više od 6 cm	ne manje od 1,6 m	ne više od 25

## Članak 7.

Životinjama za vrijeme prijevoza mora biti osiguran primjeren prostor za stajanje u prirodnom položaju te dostatan prostor unutar odjeljka i na svakoj razini u odjeljku kako bi se osiguralo primjereno prozračivanje nad životinjama, pri čemu se ni na koji način ne sprječava njihovo prirodno kretanje. Po potrebi, treba osigurati i pregrade kako bi se životinje zaštitile od pada tijekom prijevoza. Ukoliko posebni uvjeti za zaštitu dobrobiti životinja ne zahtijevaju drukčije, mora biti osigurano i mjesto za ležanje.

Za trajanja prijevoza životinjama mora u propisanim razmacima biti osigurana dostatna količina higijenski ispravne vode i hrane.

Prijevozna sredstva i kontejneri za prijevoz životinja moraju biti izgrađeni i korišteni na način da životinje štite od neugodnih vremenskih utjecaja i naglašenih razlika u klimatskim uvjetima.

Prozračivanje i zračni prostor moraju biti u skladu s uvjetima prijevoza i primjereni vrstama životinja koje se prevoze. Životinje moraju biti smještene na način koji neće uzrokovati smetnje u prozračivanju.

#### Članak 8.

Ako životinje različitih vrsta putuju istim prijevoznim sredstvom moraju biti odvojene prema vrstama, osim u slučaju zajednice takvih životinja kada bi odvajanje uzrokovalo tjeskobu.

Ne smiju se u istoj pošiljci prevoziti životinje koje su prirodno neprijateljski raspoložene jedne prema drugima ili životinje koje bi mogle ozlijediti ili usmrtiti jedna drugu.

Ako se životinje različite dobi prevoze istim prijevoznim sredstvom odrasle životinje treba držati odvojeno od mladunčadi, osim u slučaju ženki koje putuju sa mladunčadi koja sisaju.

Nekastrirani odrasli mužjaci moraju se držati odvojeno od ženki da ne bi došlo do neželjene bređosti. Odrasli rasplodni nerastovi moraju biti međusobno odvojeni. Ova odredba se primjenjuje i na pastuhe.

Odredbe stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka primjenjuju se ukoliko životinje nisu uzgajane u združljivim skupinama ili ukoliko nisu naviknute jedne na druge.

#### Članak 9.

Kopitari se ne smiju prevoziti u vozilima koja imaju više od jednog kata.

Kopitari tijekom prijevoza moraju nositi ular osim neukroćene ždrjebadi ili životinja koje se prevoze u pojedinačnim boksovima.

Ako su životinje za prijevoza vezane, uže ili drugo sredstvo za vezanje mora biti dovoljno jako da se u normalnim okolnostima prijevoza ne prekine, dovoljno dugačko da životinjama omogućava da po potrebi legnu, jedu i piju te mora biti oblikovano na način da nema opasnosti od gušenja ili ozljeđivanja.

Životinje tijekom prijevoza ne smiju biti vezane za rogove ili za nosne prstene, niti im noge smiju biti vezane zajedno.

Ako se životinje prevoze u skupinama mora se osigurati da se životinje koje su neprijateljski raspoložene jedne prema drugima ne prevoze zajedno ili da su im stražnja kopita raskovana.

#### Članak 10.

U prijevoznom sredstvu ne smije se skupa sa životinjama prevoziti terete koji bi mogli utjecati na dobrobit životinja tijekom prijevoza.

#### Članak 11.

Prijevozna sredstva koja se koriste za prijevoz životinja moraju odgovarati propisanim uvjetima te osigurati životinje od ispadanja ili bijega i moraju biti izgrađena i korištena na način da se izbjegne ozljeđivanje i nepotrebna patnja životinja i osigura njihova sigurnost tijekom prijevoza.

Pod prijevoznog sredstva ili kontejnera mora biti dovoljno čvrst da podnese težinu životinja koje se prevoze, mora biti od materijala koji sprječava klizanje životinja, a ako se sastoji od bilo kakvih razmaka ili perforacija iste moraju biti savršeno glatke radi sprječavanja ozljeđivanja životinja.

Pod mora biti pokriven dostatnom količinom stelje za upijanje izmeta, osim ukoliko se to može riješiti na drukčiji način koji ima barem iste prednosti ili ukoliko se izmet redovito uklanja.

Prijevozna sredstva i kontejneri za prijevoz životinja moraju biti jednostavni za čišćenje,

pranje i dezinfekciju.

Prostori za životinje ili kontejneri za prijevoz životinja moraju biti takvi da je omogućen inspekcijski pregled i njega životinja.

Tijekom prijevoza i premještanja kontejneri moraju uvijek biti u stojećem položaju i ne smiju biti izloženi jakim udarcima ili tresenju.

#### Članak 12.

Prostori za životinje ili kontejneri u kojima se prevoze životinje moraju biti obilježeni čitljivim i dovoljno velikim i vidljivim natpisom koji ukazuje na nazočnost živih životinja: "ŽIVE ŽIVOTINJE" i znakom koji ukazuje na stojeći položaj životinja. U međunarodnom prijevozu osim na hrvatskom jeziku mora biti natpis i na engleskom jeziku: "LIVE ANIMALS".

#### Članak 13.

Radi osiguravanja potrebne njege životinja tijekom prijevoza s pošiljkom životinja mora biti pratitelj, osim u sljedećim slučajevima:

- a) ako se životinje prevoze u zatvorenim i dostatno prozračivanim kontejnerima koji sadrže dostatnu količinu hrane i vode za dvostruko dulje putovanje od predviđenog, a koja se nalazi u posudama koje se ne mogu prevrnuti,
- b) ako prijevoznik obavlja i poslove pratitelja,
- c) ako je organizator prijevoza imenovao zastupnika koji će se brinuti o životinjama na mjestima primjerenim za odmor životinja.

#### Članak 14.

Pratitelj ili zastupnik pošiljatelja dužan je brinuti o životinjama u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Krave u laktaciji moraju biti pomuzene u razmacima od 12 sati ali ne više od 15 sati.

Rasvjeta mora biti primjerena da bi pratitelj mogao pružiti propisanu njegu životinjama.

#### Članak 15.

Životinje se smiju utovariti isključivo u prijevozna sredstva koja su bila temeljito očišćena, oprana i dezinficirana.

Uginule životinje, stelja i izmet moraju biti uklonjeni u najkraćem mogućem roku.

#### Članak 16.

Životinje od mjesta polazišta do mjesta odredišta treba prevesti u čim kraćem roku u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

#### Članak 17.

Pošiljke živih životinja pri provođenju izvoznih, uvoznih i tranzitnih postupaka imaju prednost pred drugim pošiljkama.

Zbog čim bržeg izvođenja u stavku 1. ovoga članka navedenih postupaka pošiljka se mora nadležnom graničnom veterinarskom inspektoru najaviti najmanje 12 sati prije dolaska na državnu granicu.

#### Članak 18.

Mjesta na kojima se obavljaju veterinarsko-zdravstveni pregledi i kroz koje redovno prolaze pošiljke živih životinja u većem broju moraju imati uređene objekte za odmor, hranjenje i napajanje životinja.

Takvi objekti mogu biti i na prostoru susjedne države.

Na planu puta mora biti naznačeno da je bilo provedeno propisano odmaranje, hranjenje i napajanje životinja.

Ako granični veterinarski inspektor nakon provjere plana puta utvrdi da nisu poštovani propisani zahtjevi neće dopustiti ulazak i provoz životinja preko područja Republike Hrvatske.

### III. UVJETI ZA PRIJEVOZ DOMAĆIH KOPITARA, GOVEDA, OVACA, KOZA I SVINJA S OBZIROM NA VRSTU PRIJEVOZNOG SREDSTVA

#### *A. Posebne odredbe za prijevoz željeznicom*

##### Članak 19.

Svaki željeznički vagon koji se koristi za prijevoz životinja mora biti obilježen oznakom koja ukazuje na nazočnost živih životinja, osim ukoliko se životinje prevoze u kontejnerima. Ukoliko se životinje ne prevoze u vagonima koji su posebno namijenjeni prijevozu životinja mogu se prevoziti u pokrivenim vagonima koji mogu prometovati velikom brzinom te koji imaju dostatno velike zračne otvore ili ventilacijski sustav koji će biti učinkovit i pri malim brzinama.

Unutarnje pregrade vagona moraju biti od drveta ili drugog primjerenog materijala, savršeno glatke i opremljene obročima ili šipkama na primjerenj visini, za koje se životinje mogu vezati.

##### Članak 20.

Ukoliko se ne prevoze u pojedinačnim boksovima kopitari moraju biti vezani na način da svi budu okrenuti na istu stranu vozila ili tako da gledaju jedni u druge. Ždrjebad i neukroćene životinje se ne vezuju.

Kopitari moraju u željezničkom prijevoznom sredstvu biti vezani na takvoj udaljenosti da nisu stiješnjeni jedni uz druge ili uz stranice prijevoznog sredstva.

##### Članak 21.

Velike životinje utovaraju se na način da pratitelju bude omogućeno kretanje između njih.

##### Članak 22.

Ukoliko je potrebno odvajanje životinja u skladu sa člankom 8. ovoga Pravilnika, isto se može izvršiti bilo njihovim vezanjem u odvojenim dijelovima vagona, ako to prostor dopušta, bilo pregrađivanjem vagona prikladnim pregradama.

##### Članak 23.

Kod sastavljanja vlakova i tijekom svakog kretanja vagona moraju biti poduzete sve mjere opreza kako bi se izbjegli jaki udarci i trzaji vagona u kojima se nalaze životinje.

#### *B. Posebne odredbe za cestovni prijevoz*

##### Članak 24.

Vozila za cestovni prijevoz životinja moraju biti konstruirana tako da iz njih životinje ne mogu ispasti ili pobjeći i da osiguravaju sigurnost životinja te moraju biti opremljena krovom koji pruža djelotvornu zaštitu od neprikladnih vremenskih utjecaja.

##### Članak 25.

U vozilima koja se upotrebljavaju za prijevoz velikih životinja za koje je uobičajeno da budu vezane mora biti osigurana oprema za vezanje životinja.

Ako unutarnji dio vozila mora biti podijeljen, pregrade moraju biti od čvrstog materijala.

##### Članak 26.

Vozila za cestovni prijevoz životinja moraju imati opremu u skladu sa člankom 5. stavkom 5. i člankom 11. ovoga Pravilnika. Osim toga moraju ispunjavati i uvjete iz Dodatka I. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

### *C. Posebne odredbe za pomorski ili riječni prijevoz*

#### Članak 27.

Oprema brodova mora biti takva da se životinje mogu prevoziti bez ozljeđivanja i nepotrebne patnje.

#### Članak 28.

Životinje se ne smiju prevoziti na otvorenim palubama, osim u prikladno osiguranim kontejnerima ili na drugi prikladan način koji životinjama tijekom putovanja pruža primjerenu zaštitu od mora i neprikladnih vremenskih uvjeta.

Životinje moraju biti vezane ili odgovarajuće smještene u oborima, kontejnerima ili na drugi odgovarajući način.

Moraju biti osigurani primjereni prolazi za pristup svim oborima, kontejnerima ili vozilima u kojima su smještene životinje.

Mora biti osigurana primjerena rasvjeta.

Mora biti osiguran dovoljan broj pratitelja u odnosu na broj životinja koje se prevoze i na trajanje putovanja.

#### Članak 29.

Na svim dijelovima broda, u kojima su životinje smještene mora biti sistem odvoda koji mora biti higijenski održavan.

Na brodu se mora nalaziti i odgovarajuća oprema za klanje životinja u slučaju potrebe.

#### Članak 30.

Brodovi kojima se prevoze životinje moraju se prije isplovljavanja opskrbiti dostatnim zalihama pitke vode – ako nisu opremljeni primjerenim sustavom koji omogućuje njenu proizvodnju – te dostatnom količinom primjerene stočne hrane, s obzirom na vrstu i broj životinja koje se prevoze kao i trajanje putovanja.

#### Članak 31.

Moraju se poduzeti mjere da se tijekom putovanja, ako to bude potrebno, osigura odvajanje bolesnih ili ozlijeđenih životinja i po potrebi njihova izolacija, kao i pružanje prve pomoći.

#### Članak 32.

Odredbe članka 29. do 33. ovoga Pravilnika neće se primjenjivati za prijevoz životinja u željezničkim ili cestovnim prijevoznim sredstvima koja se prevoze trajektima ili sličnim plovilima.

#### Članak 33.

Ako se životinje prevoze u željezničkim vagonima utovarenim na brod mora im se osigurati primjereno prozračivanje tijekom cijelog putovanja.

Pri prijevozu životinja cestovnim vozilima utovarenim na brod mora biti odjeljak za životinje pričvršćen za vozilo. Vozilo i odjeljak za životinje moraju biti sigurno pričvršćeni za palubu. Na pokrivenoj palubi takvoga broda mora se održavati dostatno prozračivanje s obzirom na broj vozila koja se prevoze. Vozilo sa životinjama mora biti smješteno uz dovod svježeg zraka.

Odjeljak za životinje mora biti opremljen dostatnim brojem otvora za zrak ili drugih sredstava koja omogućuju primjereno prozračivanje. Kako bi se osiguralo primjereno

prozračivanje unutar odjeljka za životinje kao i na svakoj razini istoga mora postojati dostatan prostor iznad životinja kada se nalaze u prirodnom stojećem položaju.

Mora se osigurati izravan pristup svakom dijelu odjeljka za životinje kako bi ih se moglo hraniti i napajati tijekom putovanja te im se pružiti potrebna njega.

#### *D. Posebne odredbe za zračni prijevoz*

##### Članak 34.

Životinje se u zrakoplove mogu utovariti i prevoziti u kontejnerima, kavezima ili pojedinačnim odjeljcima primjerenim vrsti životinje, uz poštivanje važećih zahtjeva Međunarodnog udruženja zračnih prijevoznika (IATA – International Air Transport Association) odnosno međunarodnih propisa o zračnom prijevozu živih životinja.

Za vrijeme zračnoga prijevoza moraju se poduzeti mjere radi izbjegavanja izrazito visokih ili niskih temperatura u zrakoplovu, vodeći računa o vrstama životinja, a treba izbjegavati i velike promjene tlaka zraka.

U teretnom zrakoplovu mora se nalaziti i odgovarajuća oprema za klanje životinja, ako to bude potrebno.

#### IV. PRIJEVOZ PERADI, DOMAĆIH PTICA I KUNIĆA

##### Članak 35.

Odredbe članka 4. stavka 1., 2. i 3., članka 7., članka 8. stavka 1. i 2., članka 10., 11., 12., 13., članka 14. stavak 1. i 3., članka 15., 16., 17., 19., 23., 24., 27., 30., 31., 33. i 34. ovoga Pravilnika primjenjuju se na odgovarajući način i pri prijevozu peradi, domaćih ptica i kunića.

##### Članak 36.

Ako su životinje utovarene u klijetkama ili kontejnerima koji su složeni jedan na drugoga ili u vozilu koje ima više od jednog kata, treba se pobrinuti da izmetine ne padaju na životinje smještene ispod.

Primjerena stočna hrana i higijenski ispravna voda mora biti na raspolaganju u dostatnim količinama, osim u slučaju:

- putovanja koje traje manje od 12 sati, ne računajući vrijeme utovara i istovara,
- putovanja koje traje manje od 24 sata za piliće svih vrsta, pod uvjetom da bude dovršeno u roku od 72 sata nakon valjenja.

#### V. PRIJEVOZ DOMAĆIH PASA I MAČAKA

##### Članak 37.

Odredbe članka 4. stavka 1., 2., 3. i 4., članka 7., članka 8. stavka 1., 2. i 3., članka 10., 11., 12., članka 14. stavka 1. i 3., članka 15., 16., 17., 19., 23., 24., 27., 28., 29., 30., 31., 33. i 34. ovoga Pravilnika primjenjuju se na odgovarajući način i pri prijevozu domaćih pasa i mačaka.

##### Članak 38.

Životinje se tijekom prijevoza moraju hraniti u vremenskim razmacima koji nisu dulji od 24 sata te napajati u vremenskim razmacima koji nisu dulji od 12 sati. Jasne upute o hranjenju i napajanju životinja moraju u pisanom obliku pratiti pošiljku.

Ženke koje se tjeraju moraju biti odvojene od mužjaka.

#### VI. PRIJEVOZ DRUGIH SISAVACA I PTICA

##### Članak 39.

Odredbe iz ovog poglavlja primjenjivat će se na prijevoz onih sisavaca i ptica koji nisu obuhvaćeni odredbama iz prethodnih poglavlja.

Odredbe članka 4., 5., 7., članka 8. stavka 1., 2. i 3., članka 10., 11., 12., 13., članka 14. stavka 1. i 3., članka 15., 16., 17., 19., 23., 24., 27., 28., 29., 30., 31., 33. i 34. ovoga Pravilnika primjenjuju se na odgovarajući način i pri prijevozu životinja iz stavka 1. ovoga članka.

#### Članak 40.

Mogu se prevoziti isključivo one životinje koje su sposobne za prijevoz i koje su dobrog zdravstvenog stanja. Životinje koje su očito u visokom stupnju trudnoće ili životinje koje su nedavno rodile, kao i mladunčad koja nije sposobna sama se hraniti i koja nije u pratnji majke, ne smatra se sposobnom za prijevoz. Iznimka od ovih odredbi može biti napravljena u izvanrednim okolnostima, ako je u interesu životinja nužno da putuju do mjesta u kojemu im može biti pružena primjerena skrb.

Životinjama se ne smiju davati sredstva za umirenje osim u izuzetnim slučajevima, isključivo pod izravnim nadzorom veterinara. Podrobni podaci o svakom davanju sredstava za umirenje moraju pratiti životinju od mjesta polazišta do mjesta odredišta.

#### Članak 41.

Životinje se mogu prevoziti isključivo u primjereno konstruiranim prijevoznim sredstvima, na kojima je postavljena obavijest o tome jesu li životinje koje se u njima nalaze divlje ili opasne.

Pošiljku životinja moraju pratiti pisane upute s obzirom na hranjenje i napajanje te bilo kakvu posebnu brigu koja je potrebna životinjama.

Životinje različitih vrsta ne mogu biti smještene u isti prostor tijekom prijevoza.

Životinje iste vrste ne mogu biti smještene u isti prostor tijekom prijevoza osim ako je poznato da su združljive jedne s drugima.

Jelenska divljač se ne smije prevoziti dok ima baršunast ovoj na rogovima.

Ptice se tijekom prijevoza moraju držati u polumraku.

Morske sisavce stalno mora pratiti kvalificirani pratitelj.

Na svim stijenkama kontejnera mora postojati dodatno prozračivanje pomoću otvora primjerene veličine, kako bi se osigurao dostatan dotok zraka u svako doba. Navedeni otvori moraju biti takve veličine da onemogućavaju da životinje dođu u dodir s osobama koje rukuju kontejnerom ili da se same ozlijede.

Na svim stijenkama, stropovima i temeljima kontejnera moraju biti postavljene razdjelne šipke primjerene veličine kako bi se osigurao slobodan protok zraka do životinja u slučaju slaganja kontejnera jednih na druge ili u slučaju smještaja tereta u zatvoreni prostor.

Životinje ne smiju biti smještene u blizini hrane za životinje ili na mjestima kojima neovlaštene osobe imaju pristup.

#### Članak 42.

Životinje obuhvaćene Konvencijom o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama životinja i bilja ("CITES" – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) moraju se prevoziti u skladu s važećim odredbama iz "Cites"-ovih smjernica za prijevoz i pripremu otpreme živih divljih životinja i bilja.

U slučaju zračnog prijevoza, moraju se prevoziti minimalno u skladu s važećim propisima Međunarodnog udruženja zračnih prijevoznika (IATA) kojima se uređuje prijevoz živih životinja. Životinje moraju biti prevezene na svoje odredište u najkraćem mogućem roku.

## VII. PRIJEVOZ DRUGIH VRSTA KRALJEŽNJAKA I HLADNOKRVNIH ŽIVOTINJA

#### Članak 43.

Ostali kralježnjaci i hladnokrvne životinje moraju se prevoziti u takvim kontejnerima i uvjetima, naročito u odnosu na prostor, prozračivanje, temperaturu i sigurnost i s takvom opskrbom vodom i kisikom koji su primjereni njihovoj vrsti.

#### Članak 44.

Životinje koje su obuhvaćene "Cites"-om moraju se prevoziti u skladu s važećim odredbama "Cites"-ovih smjernica za prijevoz i pripremu otpreme živih divljih životinja i bilja.

U slučaju zračnog prijevoza moraju se prevoziti minimalno u skladu s važećim propisima Međunarodnog udruženja zračnih prijevoznika (IATA) kojima se uređuje prijevoz živih životinja.

Životinje moraju biti prevezene na svoje odredište u najkraćem mogućem roku.

#### Članak 45.

Žive ribe smiju se prevoziti samo u posebno prilagođenim prijevoznim sredstvima ili kontejnerima s vodom, koji posjeduju naprave koje ribama osiguravaju dovoljnu količinu kisika.

### VIII. OBVEZE ORGANIZATORA PRIJEVOZA I PRIJEVOZNIKA

#### Članak 46.

Životinje prije stavljanja u promet moraju biti propisno označene i moraju posjedovati propisanu dokumentaciju koja nadležnim vlastima omogućuje provjeru:

- njihova podrijetla i vlasništva,
- mjesta polaska pošiljke i mjesta odredišta,
- datum i vrijeme polaska.

#### Članak 47.

Organizator prijevoza mora prije početka prijevoza osigurati da su životinje propisno označene, da imaju propisanu veterinarsko-zdravstvenu i drugu dokumentaciju, da su sposobne za prijevoz te osigurati i druge propisane uvjete za početak putovanja.

Za prijevoz životinja u skladu s ovim Pravilnikom odgovoran je prijevoznik.

Međusobni odnos organizatora prijevoza i prijevoznika uređuje se ugovorom.

Pratitelj pošiljke koji prati životinje tijekom prijevoza mora imati i na zahtjev nadležnog veterinarskog inspektora dati na uvid Uvjerenje o završenom tečaju kojim stječe potrebna znanja za rad sa životinjama i brigu o njima, a po potrebi i pružanje primjerene njege životinjama, izdanom od strane Hrvatske veterinarske komore.

Program tečaja odobrava Uprava za veterinarstvo.

Pratitelji životinja pri uvozu ili provožu moraju imati odgovarajuću potvrdu izdanu od nadležne strane države u skladu sa stavkom 4. ovoga članka.

Hrvatska veterinarska komora vodi evidenciju izdanih uvjerenja iz stavka 4. ovoga članka.

#### Članak 48.

Za životinje iz članka 2. stavka 1. podstavka 1. ovoga Pravilnika koje se izvoze ili kada putovanje traje dulje od 8 sati, prijevoznik mora sastaviti plan puta u 2 primjerka u skladu sa Dodatkom II. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

Ako je u putovanje uključeno više prijevoznika ili ako se životinje tijekom putovanja pretovaruju u različita prijevozna sredstva, organizator prijevoza mora osigurati plan puta za cijelo putovanje.

U plan puta mora biti upisan cijeli put od mjesta polaska do mjesta odredišta sa svim mjestima za odmaranje, napajanje, hranjenje i pretovar životinja.

#### Članak 49.

Plan puta podnosi se nadležnoj veterinarskoj organizaciji prije izdavanja svjedodžbe o zdravstvenom stanju životinja (u daljnjem tekstu: svjedodžba).

U plan puta mora se upisati broj/brojevi svjedodžbe te mora imati pečat i potpis nadležnog ovlaštenog veterinaru ovlaštene veterinarske organizacije pri utovaru u mjestu polaska i pri istovaru na odredištu.

Prijevoznik mora osigurati da je plan puta cijelo vrijeme puta kod osobe koja obavlja prijevoz životinja. U plan puta upisuje se vrijeme i mjesto odmaranja ili mjesto pretovara životinja.

U slučaju izvoza životinja nadležni granični veterinarski inspektor ocjenjuje i upisuje u plan puta da li su životinje sposobne za nastavak putovanja.

Troškove pregleda plaća prijevoznik.

Po svom povratku prijevoznik je dužan vratiti plan puta nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji u mjestu polaska koja ga je dužna čuvati 3 godine.

Iste će se odredbe primjenjivati kod prijevoza životinja brodom u svrhu izvoza i ako je trajanje putovanja dulje od 8 sati.

#### Članak 50.

Prijevoznik mora osigurati da se životinje čim prije prevezu od mjesta polazišta do mjesta odredišta.

Prijevoznik mora, s obzirom na vrstu životinja koje se prevoze i na duljinu putovanja, osigurati sve potrebno radi hranjenja i napajanja životinja, a također i u slučaju izmjene plana puta ili ako je putovanje prekinuto iz razloga koji nisu pod nadzorom prijevoznika.

Troškove hranjenja, napajanja i odmora životinja plaća prijevoznik.

### IX. POSEBNI UVJETI

#### Članak 51.

Mjesta za odmaranje, hranjenje i napajanje životinja moraju ispunjavati propisane uvjete i moraju biti pod stalnom kontrolom nadležnog veterinarskog inspektora.

#### Članak 52.

Pri prijevozu životinja mora biti osigurana dostatna podna površina, koja se mora povećati ako se životinje prevoze u zadnjoj trećini graviditeta.

Propisana podna površina za pojedine vrste životinja je sljedeća:

#### A. KOPITARI

##### 1. 1. Cestovni i željeznički prijevoz

Kategorija	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
Odrasli konji	1,75 m <sup>2</sup> (0,7 x 2,5 m) (*)
Mladi konji (od 6 do 24 mjeseca)	
- za putov. koja traju do 48 sati	1,2 m <sup>2</sup> (0,6 x 2 m)
Mladi konji (od 6 do 24 mjeseca)	
- za putovanja koja traju dulje od 48 sati	2,4 m <sup>2</sup> (1,2 x 2 m)
Poniji (niži od 144 cm)	1 m <sup>2</sup> (0,6 x 1,8 m)

Ždrjebad (od 0 do 6 mjeseci) 1,4 m<sup>2</sup> (1 x 4 m)

(\*) Standardno korisna širina vagona je 2,6 do 2,7 m.

Tijekom dugih putovanja ždrjebad i mladi konji moraju imati prostora za leći.

Navedene površine mogu se razlikovati za najviše 10 % za odrasle konje i ponije, a za najviše 20 % za mlade konje i ždrjebad, ovisno ne samo o visini i veličini konja već i o njihovom fizičkom stanju, o meteorološkim uvjetima i o predviđenom trajanju putovanja. Ovlašteni veterinar pri utovaru kontrolira i određuje navedene promjene.

### 2. 2. Zračni prijevoz – gustoća utovara prema površini

Težina u kg	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
od 0 do 100 kg	0,42
od 100 do 200 kg	0,66
od 200 do 300 kg	0,87
od 300 do 400 kg	1,04
od 400 do 500 kg	1,19
od 500 do 600 kg	1,34
od 600 do 700 kg	1,51
od 700 do 800 kg	1,73

### 3. 3. Pomorski prijevoz

Težina u kg	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
od 200 do 300 kg	0,90 - 1,175
od 300 do 400 kg	1,175 - 1,45
od 400 do 500 kg	1,45 - 1,725
od 500 do 600 kg	1,725 - 2
od 600 do 700 kg	2 - 2,25

## B. GOVEDA

### 1. 1. Cestovni i željeznički prijevoz

Vrsta	Prosječna težina (kg)	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
Mala telad	55	0,30-0,40
Telad srednjeg uzrasta	110	0,40-0,70
Teška telad	200	0,70-0,95
Goveda srednjeg uzrasta	325	0,95-1,30
Teška goveda	550	1,30-1,60
Veoma teška goveda	>700	>1,60

Navedene površine mogu se mijenjati ovisno ne samo o visini i veličini životinja već i o njihovom fizičkom stanju, o meteorološkim uvjetima i o predviđenom trajanju putovanja.

Ovlašteni veterinar pri utovaru kontrolira i određuje navedene promjene.

### 2. 2. Zračni prijevoz

Vrsta	Prosječna težina (kg)	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
Telad	50	0,23
	70	0,28
Goveda	300	0,84
	500	1,27

### 3. 3. Pomorski prijevoz

Težina u kg	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
od 200 - 300	0,81-1,0575
od 300 - 400	1,0575-1,305
od 400 - 500	1,305-1,5525
od 500 - 600	1,5525-1,8
od 600 - 700	1,8-2,025

Bređim se životinjama mora osigurati 10% više prostora.

## C. OVCE/KOZE

### 1. 1. Prijevoz željeznicom

Vrsta	Težina (kg)	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
Ostrižene ovce	< 55	0,20 - 0,30
	> 55	> 0,30
Neostrižene ovce	< 55	0,30 - 0,40
	> 55	> 0,40
Visoko bređe ovce	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	> 0,50
Koze	< 35	0,20 - 0,30
	35 - 55	0,30 - 0,40
	> 55	0,40 - 0,75
Visoko bređe koze	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	> 0,50

Navedene površine mogu se mijenjati ovisno ne samo o visini i veličini životinja već i o njihovom fizičkom stanju, o meteorološkim uvjetima i o predviđenom trajanju putovanja.

Ovlašteni veterinar pri utovaru kontrolira i određuje navedene promjene.

### 2. Cestovni prijevoz

Vrsta	Težina (kg)	Površina u m <sup>2</sup> /životinju
Ostriž. ovce i janjad teža od 26 kg	< 55	0,20 - 0,30
	> 55	> 0,30
Neostrižene ovce	< 55	0,30 - 0,40
	> 55	0,40
Visoko bređe ovce	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	0,50
Koze	< 35	0,20 - 0,30
	35 - 55	0,30 - 0,40
	> 55	0,40 - 0,75
Visoko bređe koze	< 55	0,40 - 0,50
	> 55	> 0,50

Navedene površine mogu se mijenjati ovisno ne samo o visini i veličini životinja već i o njihovom fizičkom stanju, o meteorološkim uvjetima i o predviđenom trajanju putovanja. Za malu janjad osigurana površina može biti manja od 0,2 m<sup>2</sup> po životinji.

Ovlašteni veterinar pri utovaru kontrolira i određuje navedene promjene.

### 3. Zračni prijevoz

Ovce/koze

Prosječna težina (kg)	Površina po ovci/kozi (m <sup>2</sup> )
25	0,2
50	0,3
75	0,4

### 4. Pomorski prijevoz

Ovce/koze težine (kg)	Površina po ovci/kozi (m <sup>2</sup> )
20-30	0,24-0,265
30-40	0,265-0,290
40-50	0,290-0,315
50-60	0,315-0,34
60-70	0,34-0,39

## D. SVINJE

### 1. Željeznički i cestovni prijevoz

Sve svinje moraju imati mogućnost leći i ispraviti se u svoj prirodni položaj.

Gustoća utovara za svinje od približno 100 kg ne smije prelaziti 235 kg/m<sup>2</sup>.

20 % povećavanje podne površine za životinje može ovisiti i o meteorološkim uvjetima i o trajanju putovanja.

Vrsta, veličina i fizičko stanje svinja upućuje na to da li navedena minimalno propisana površina mora biti povećana.

Navedene promjene kontrolira i određuje ovlaštenu veterinar pri utovaru.

### 2. 2. Zračni prijevoz

Prosječna težina životinja (kg)	Površina m <sup>2</sup> /životinji
15 kg	0,13 m <sup>2</sup>
25 kg	0,15 m <sup>2</sup>
50 kg	0,35 m <sup>2</sup>
100 kg	0,51 m <sup>2</sup>

Gustoća utovara treba biti relativno visoka radi onemogućavanja ozljeda kod polijetanja ili prizemljivanja ili u slučaju turbulencije, premda sve životinje moraju još uvijek imati mogućnost leći. Kod utvrđivanja gustoće utovara treba voditi računa o vremenskim uvjetima i ukupnom trajanju putovanja.

### 3. 3. Pomorski prijevoz

Prosječna težina životinja (kg)	Površina m <sup>2</sup> /životinji
10 ili manje	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

## E. PERAD

Gustoća naseljenosti peradi pri prijevozu u kontejnerima

Kategorija peradi	Potreban prostor
Jednodnevni pilići	21 do 25 cm <sup>2</sup> po piletu
Perad teška manje od 1,61 kg	180 do 200 cm <sup>2</sup> /kg
Perad teška 1,6 kg i više, ali manje od 3 kg	160 cm <sup>2</sup> /kg
Perad teška 3 kg i više, ali manje od 5 kg	115 cm <sup>2</sup> /kg
Perad teška 5 kg i više	105 cm <sup>2</sup> /kg

Ovi se parametri mogu razlikovati ovisno ne samo o težini i veličini peradi već i o njihovom fizičkom stanju, o meteorološkim uvjetima i o predviđenom trajanju putovanja.

Navedene promjene kontrolira i određuje ovlaštenu veterinar pri utovaru.

#### Članak 53.

Uvjeti propisani ovim člankom primjenjuju se na prijevoz životinjskih vrsta iz članka 2. stavka 1. točke a) ovoga Pravilnika osim u slučaju zračnog prijevoza, kada se primjenjuju uvjeti propisani člankom 34. ovoga Pravilnika.

Prijevoz životinja iz stavka 1. ovoga članka ne smije trajati dulje od 8 sati.

Trajanje prijevoza iz stavka 2. ovoga članka može biti produljeno ukoliko prijevozno sredstvo ispunjava sljedeće dodatne uvjete:

- da na podu prijevoznog sredstva ima dovoljno stelje,
- da je u prijevoznom sredstvu dostatna količina hrane za životinje primjerena životinjskoj vrsti koja se prevozi i duljini prijevoza,
- da postoji izravan pristup životinjama,
- da je moguće primjereno prozračivanje koje se može prilagoditi ovisno o temperaturi (unutarnjoj i vanjskoj),
- da postoje pomične pregrade za stvaranje zasebnih odjeljaka,
- da vozila posjeduju opremu za priključivanje na dovod vode tijekom stajanja,
- vozila koja prevoze svinje moraju raspolagati dostatnim količinama vode za njihovo napajanje tijekom prijevoza.

U interesu dobrobiti životinja prijevoz se, bez obzira na odredbe stavka 3. ovoga članka, može produljiti za najviše dva sata vodeći računa o blizini mjesta odredišta.

Cestovna prijevozna sredstva pored uvjeta iz stavka 3. ovoga članka moraju udovoljavati i dodatnim uvjetima iz Dodatka I. ovoga Pravilnika.

#### Članak 54.

Vremenski razmaci između napajanja i hranjenja, trajanje putovanja i odmora, kod upotrebe cestovnih vozila koja ispunjavaju uvjete iz članka 53. stavka 3. i Dodatka I. ovoga Pravilnika, su sljedeći:

a) Nakon devet sati putovanja telad, janjad, jarad i ždrjebad, koja nije odbijena od sise i koja je još uvijek na mlijeku te prasad koja nije odbijena od sise, mora se odmoriti u trajanju

od najmanje sat vremena kako bi im se dala tekućina i hrana, ovisno o potrebama. Nakon toga odmora mogu se prevoziti tijekom daljnjih devet sati.

b) Svinje se mogu prevoziti u trajanju od najviše 24 sata. Tijekom putovanja, mora im biti osiguran stalan pristup vodi.

c) Domaći kopitari mogu se prevoziti u trajanju od najviše 24 sata. Tijekom putovanja mora im se dati tekućina i, po potrebi, hrana svakih osam sati.

d) Za sve ostale životinje iz članka 2. stavka 1. točke 1. ovoga Pravilnika mora nakon 14 sati putovanja biti osiguran odmor od najmanje sat vremena za koje vrijeme im se daje tekućina i, po potrebi, hrana. Nakon odmora mogu se prevoziti tijekom daljnjih 14 sati.

Nakon utvrđenog trajanja putovanja iz stavka 1. ovoga članka životinje moraju biti istovarene, napojene i nahranjene te se moraju odmoriti najmanje 24 sata.

#### Članak 55.

Životinje se ne smiju prevoziti vlakom ako prijevoz traje dulje od 8 sati. Međutim, trajanje putovanja koje je propisano člankom 54. stavkom 1. primjenjivat će se ukoliko su, s obzirom na hranjenje i napajanje, ispunjeni uvjeti propisani člankom 53. stavkom 3. i člankom 54. stavkom 1. i 2. ovoga Pravilnika.

Životinje se ne smije prevoziti morem ako prijevoz traje dulje od 8 sati, osim ukoliko su, s obzirom na hranjenje i napajanje, ispunjeni uvjeti propisani u člankom 53. stavkom 3. i člankom 54. stavkom 1. ovoga Pravilnika.

Ako prijevoz morem traje dulje od 8 sati, a životinje se pretovaruju na brod iz drugog prijevoznog sredstva mora ih se prije utovara na brod istovariti, napojiti i nahraniti te im omogućiti odmor u trajanju od 8 sati u za to namijenjenim objektima. Nadležni ovlašteni veterinar može dopustiti kraći odmor s obzirom na okolnosti, o čemu se sastavlja zapisnik, uz uvjet da vrijeme odmaranja životinja ne smije biti kraće od 2 sata.

### X. MEĐUNARODNI PRIJEVOZ

#### Članak 56.

Uvoz, provoz i izvoz životinja, u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, dopušten je ako prijevoznik:

- ispunjava propisane uvjete za prijevoz određenih vrsta životinja
- posjeduje plan puta izrađen u skladu s Dodatkom II. ovoga Pravilnika.

Nadležni ovlašteni veterinar mora pregledom prije utovara utvrditi da su životinje sposobne za prijevoz te da se utovar provodi u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Nadležni ovlašteni veterinar mora u certifikat pored identifikacijske oznake životinja upisati i to da su životinje sposobne za prijevoz te registarski broj tablica i vrstu (tip) prijevoznog sredstva.

#### Članak 57.

Granični veterinarski inspektor provjerava da li su ispunjeni uvjeti iz članka 56. ovoga Pravilnika te da li su ispunjeni uvjeti u skladu s odredbama ovoga Pravilnika o zaštiti dobrobiti životinja u prijevozu.

U slučaju da granični veterinarski inspektor utvrdi da životinje nisu bile nahranjene i napojene te da se nisu odmorile u skladu s odredbama ovoga Pravilnika naređuje da se to provede na trošak prijevoznika.

### XI. NADZOR

#### Članak 58.

Ako nadležni veterinarski inspektor pri nadzoru utvrdi da pri prijevozu životinja nisu ispunjeni svi propisani uvjeti određuje jednu od sljedećih mjera:

- prekidanje putovanja ili vraćanje životinja u mjesto polaska najkraćim putem, ako se time ne bi uzrokovale nepotrebne patnje životinja,
- privremeni istovar životinja u odgovarajućim objektima uz odgovarajuće hranjenje, napajanje i njegu, sve dok se nedostaci ne otklone. Postupak se provodi na trošak prijevoznika.
- ako nema mogućnosti smještaja životinja u odgovarajućim uvjetima životinje se šalju na klanje.

Ako prijevoznik ne provede naređene mjere iz stavka 1. ovoga članka one se provode prisilno, na trošak prijevoznika.

#### Članak 59.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/01-01/82

Urbroj: 525-1-01-1

Zagreb, 9. srpnja 2001.

Ministar

mr. sc. Božidar Pankreć, v. r.

Dodatak I.

### **DODATNI UVJETI KOJE MORAJU ISPUNJAVATI CESTOVNA PRIJEVOZNA SREDSTVA ZA PRIJEVOZ KOPITARA, GOVEDA, OVACA, KOZA I SVINJA KOJI TRAJE DULJE OD 8 SATI**

#### 1. STELJA

Životinjama za vrijeme prijevoza mora biti osigurana primjerena stelja:

- a) koja životinjama jamči udobnost,
- b) u dovoljnoj količini što ovisi o:
  - vrsti i broju životinja koje se prevoze,
  - trajanju putovanja,
  - vremenskim uvjetima,
- c) koja osigurava primjerenu apsorpciju i raspršivanje urina i izmeta životinja.

#### 2. HRANA ZA ŽIVOTINJE

Ukoliko se, zbog vrsta ili kategorija životinja koje se prevoze te trajanja putovanja, u skladu sa člankom 54. stavkom 1. ovoga Pravilnika životinje moraju hraniti tijekom putovanja, primjenjuje se sljedeće:

(a) na vozilu koje prevozi životinje za vrijeme putovanja mora biti dostatna količina primjerene hrane za životinje s obzirom na broj životinja i trajanje putovanja,

(b) tijekom putovanja hrana za životinje mora biti zaštićena od vremenskih utjecaja i različitih zagađivača (prašina, gorivo, ispušni plinovi, životinjski urin i izmet i drugo),

(c) ako je za hranjenje životinja tijekom prijevoza potrebna posebna oprema (pojilice, hranilice i drugo) ista se mora prevoziti u vozilu, mora biti primjerena svrsi i biti očišćena prije i nakon uporabe te dezinficirana nakon svakog putovanja,

(d) navedena oprema za hranjenje mora biti oblikovana na način da se životinje ne mogu povrijediti i da se za vrijeme hranjenja može pričvrstiti na određeni dio vozila radi sprječavanja prevrtanja iste. Kad se vozilo kreće i kad oprema nije u upotrebi mora biti spremjena u dijelu vozila koji je odvojen od životinja.

### 3. PRISTUP

Vozila koja se koriste za prijevoz životinja moraju biti opremljena na način da se u svako doba može pristupiti svim životinjama koje se prevoze, kako bi mogle biti pregledane te kako bi im se mogla pružiti primjerena njega, uključujući hranjenje i napajanje.

### 4. PROZRAČIVANJE

a) Vozilo za prijevoz životinja mora biti opremljeno primjerenim sustavom za prozračivanje kako bi se osigurala dobrobit životinja tijekom prijevoza i mora udovoljavati sljedećim uvjetima:

- planiranom putovanju i njegovom trajanju,
- obliku korištenog vozila (otvoreno ili zatvoreno),
- unutarnoj i vanjskoj temperaturi, što ovisi o vremenskim uvjetima tijekom planiranog putovanja,
- specifičnim fiziološkim potrebama različitih vrsta životinja koje se prevoze,
- gustoći utovara u skladu sa člankom 52. ovoga Pravilnika te raspoloživom prostoru iznad životinja kada su u prirodnom stojećem položaju.

b) Sustav mora biti oblikovan na način:

- da se može koristiti u svako doba kada se životinje nalaze u vozilu, bilo tijekom prijevoza ili u mirovanju,
- da osigurava djelotvoran protok zraka.

c) Prijevoznik mora osigurati takav sustav prozračivanja koji osigurava mogućnost održavanja temperature u rasponu od +5°C do +30°C u vozilu za sve životinje, uz odstupanje od + 5°C, ovisno o vanjskoj temperaturi. Ovaj sustav mora također biti opremljen primjerenim kontrolnim uređajem.

d) Način prozračivanja u prijevoznom sredstvu ne smije ograničavati slobodno kretanje životinja.

### 5. PREGRADE

a) Vozilo mora biti opremljeno pregradama kako bi se mogli stvoriti odvojeni prostori.

b) Pregrade moraju biti izrađene na način da se mogu postaviti u različitim položajima kako bi se veličina prostora mogla prilagoditi specifičnim uvjetima te vrsti, veličini i broju životinja.

### 6. OPSKRBA VODOM

a) Prijevozno sredstvo za prijevoz životinja mora biti opremljeno sistemom za spajanje na priključak za vodu u svrhu napajanja životinja za vrijeme stajanja.

b) Vozilo mora biti opremljeno nepokretnom ili pokretnom opremom za napajanje različitih vrsta i kategorija životinja (pojilice, šalice, viseće pojilice s dudom) u vozilu. Oprema mora biti oblikovana tako da se životinje ne mogu ozlijediti.

c) Bez obzira na podtočke a) i b) ove točke prijevozna sredstva kojima se prevoze svinje, ovisno o kapacitetu vozila, o broju svinja koje se prevoze i o broju stajanja koji je predviđen tijekom putovanja, moraju biti opremljena jednim ili većim brojem rezervoara za vodu dostatnog kapaciteta, kako bi životinje mogle piti po volji tijekom putovanja.

Rezervoari za vodu moraju biti izrađeni na način da se mogu isprazniti i očistiti nakon svakog putovanja i moraju biti opremljeni sustavom koji omogućuje provjeru razine vode, kako bi bilo moguće nadopunjavanje u bilo koje prikladno doba tijekom putovanja. Moraju

biti spojeni na uređaje za piće unutar odjeljaka prijevoznog sredstva kako bi svinje mogle po volji piti tijekom prijevoza. Paralelno s gore navedenim sustavom za napajanje može se koristiti sustav raspršivanja za vlaženje svinja.

Dodatak II.

**PLAN PUTA**

1. PRIJEVOZNIK (ime, adresa, ime tvrtke)	2. NAČIN PRIJEVOZA BROJ REGISTARSKJE TABLICE VOZILA ILI IDENTIFIKACIJE	
3. VRSTE ŽIVOTINJA BROJ ŽIVOTINJA MJESTO POLASKA MJESTO ODREDIŠTA I DRŽAVA (a)	4. PLAN PUTA  OČEKIVANO TRAJANJE PUTOVANJA (a)	
5. BROJ SVJEDODŽBE O ZDRAVSTVENOM OVLAŠTENOG VETERINARA ŽIVOTINJA ILI PRATEĆEG DOKUMENTA POLASKA (a)	7. PEČAT VETERINARA NA MJESTIMA ZA ODMARANJE (b)	6. PEČAT STANJU U MJESTU (d)
8. DATUM I VRIJEME POLASKA PEČAT NADLEŽ. GRANIČNE VETERINARSKJE INSPEKCIJE (a)	9. IME ODGOVORNE OSOBE KOJA PRATI ŽIVOTINJE TIJEKOM PRIJEVOZA (c)	10. (d)
11. PLANIRANA MJESTA ODMORA ILI PRETOVARA ODMORA ILI PRETOVARA (a)	11. STVARNA MJESTA (c) i (e)	
13. ADRESA ODMORIŠTA 16. RAZLOG	14. DATUM I VRIJEME 18. DATUM I SAT POČETKA ODMORA	15. TRAJANJE ODMARANJA (SATI)
19. a) ispuni prijevoznik prije polaska DATUM I VRIJEME DOLASKA b) ispuni ovlašteni veterinar MJESTO ODREDIŠTA c) ispuni prijevoznik tijekom putovanja PEČAT OVLAŠTENOG VETERI- d) ispuni nadležni granični veterinarski inspektor MJESTU DOLASKA e) ispuni prijevoznik po završetku putovanja	20. POTPIS ODGOVOR. OSOBE KOJA JE PRATILA ŽIVOTINJE TIJEKOM PUTOVANJA NARA U (e)	21. NA PUTOVANJA NARA U

